

УСТАВЪ

„Валкского Общества Трезвости.“

На подлиннымъ написано: „Утверждаю:“ За Министра,
Товарищъ его, Сенаторъ, Генераль-Лейтенантъ ШЕБЕКО.
11 Января 1891 г.

Walga Karskuse-Seltsi põhjuskiri.

Augustirja peale on kirjutatud: „Kinnitan:“ Ministri asemel, tema
abiline, senator kaudral-leitnant Šebeke. 11. Jaanuaril
1891. aastal.

ДЕРПТЬ 1891.

Печатано у А. Гренцштейна.

Est. A

Tartu Ülikooli
Raamatukogu

I.

34060 Цель Общества.

§ 1.

Цель Общества заключается въ противодѣйствіи чрезмѣрному употребленію всякихъ охмѣляющихъ напитковъ.

§ 2.

Средства, которыми Общество надѣется достигнуть этой цѣли, заключается:

- а) въ хорошемъ примѣрѣ членовъ Общества,
- б) распространеніи и чтеніи сочиненій нравственнаго содержанія, поучающихъ воздержанію, любви къ отечеству и уваженію къ законамъ.

Примѣчаніе: Чтеніе и распространеніе сочиненій нравственнаго содержанія допускается не иначе, какъ съ точнымъ соблюденіемъ дѣйствующихъ по сему предмету узаконеній и правительственныхъ распоряженій.

II.

Составъ Общества.

§ 3.

Общество состоитъ изъ неограниченнаго числа членовъ обоего пола, всѣхъ званій и состояній.

Примѣчаніе 1. Владѣльцы винокуренныхъ, водочныхъ и пивоваренныхъ заводовъ, а также торговцы спиртными напитками въ составъ Общества не допускаются.

I.

Seltsi eesmärk.

§ 1.

Seltsi eesmärk on kõigesuguste joobnukstegewate jookide ülemäära pruukimise wasta wõidelda.

§ 2.

Abinõud, millede waral selts oma eesmärgile loodab jõuda, on järgmised :

- a) Seltsi liikmete hea eeskuju,
- b) seesuguste heakombelise siisuga kirjatööde laiali laotamine ja lugemine, mis fasinusele, isamaa armastusele ja seaduste auustamisele juhiwad.

Tä h. Heakombelise siisuga raamatute lugemist ja laiailaotamist ei lubata muidu, kui selle kohta makswate seaduste ja riigiwalitsuse äramääramiste kindlal tähelepanemisel.

II.

Seltsi seis.

§ 3.

Seltsi liikmeteks wõiwad heita nii hästi meeste- kui naisterahwas igast elukutsest ja seisusest. Liikmete arv on määramata.

Tä h. 1. Wiina, nappi ja õllewabrikute omanikkuid kui ka alkoholiste jookide kauplejaid ei wõeta seltsiliikmeteks mitte wastu.

Примѣчаніе 2. Членами Общества не могутъ быть:

- а) недостигшіе совершеннолѣтія, за исключеніемъ имѣющихъ классныя чины.
- б) воспитанники учебныхъ заведеній, нижніе воинскіе чины и юнкера и
- в) подвергшіеся ограниченію правъ по суду.

§ 4.

Лицо, вступившее въ Общество, обязано, въ видахъ содѣйствія къ достиженію цѣли онаго служить примѣромъ для другихъ, отказавшись отъ употребленія спиртныхъ напитковъ.

§ 5.

Вступающій въ члены Общества, обязанъ представить годовой взносъ, установленный Общимъ Собраніемъ. Членъ Общества, не представившій слѣдующаго съ него годоваго взноса, считается сложившимъ съ себя званіе члена, впредь, до новаго взноса.

Примѣчаніе: Бѣдные могутъ вступать въ члены и безъ членскаго взноса но не иначе, какъ съ разрѣшенія на то Комитета.

§ 6.

Если поведеніе кого-либо изъ членовъ Общества окажется не соответствующимъ цѣли онаго, то члены комитета обязаны озаботиться принятіемъ мѣръ увѣщанія, дабы склонить такое лицо къ исполненію въ точности принятыхъ имъ на себя обязанностей, если-же всѣ старанія въ этомъ направленіи окажутся бесполезными, то комитетъ исключаетъ такое лицо изъ состава Общества. На постановленіе Комитета, по означенному предмѣту, исключаемый можетъ принести въ мѣсячный срокъ жалобу Общему Собранію членовъ.

T ä h. 2. Seltfiliikmed ei wõi ka mitte olla:

- a) alaealised, wäljaarwatud aunaftmete ofalised,
- b) õpekohtade kaswandikud, alamad wäeteenijad ja junkrud
- d) need, kelle õigusi kohtupoolest on kitsendatud.

§ 4.

See, kes seltfiliikmeks on heitnud, teeb oma kohuseks seltfi eesmärgi kättesaamiseks teistele eeskujuks olla ning jätab alkoholiste jookide tarwitamise maha.

§ 5.

Seltfiliikmeks heitja peab aastamaksu ära maksma, mille juurus üleüldise koosoleku läbi ära määratakse. Seltfiliige, kes oma aastamaksu ei ole ära maksnud, arwatakse seltfist lahkunud liikmeks niikaua, kui ta uueste liikmemaksu ära maksab.

T ä h. Kehwad wõiwad ka ilma liikmemaksuta seltfi liikmeks saada, aga üksi toimekonna otsust mööda.

§ 6.

Kui mõne seltfiliikme eluwis seltfi eesmärgile jõudmiseks mitte kohane ei näita olewat, siis on toimekonna liikmete kohus jelle cest hoolt kanda, et niisugune liige manitsemise teel oma peale wõetud kohuste täitmisele saaks pöördud; kui aga kõik sel sihil nähtud waew asjatuks jääb, siis heidab toimekond niisuguse liikme seltfist wälja. Toimekonna otsuse peale wõib wäljajaidetud liige kuu aja jooksul üleüldisele koosolekule kaewata.

Ш.

Средства Общества.

§ 7.

Средства Общества состояются.

- 1) изъ ежегодныхъ членскихъ взносов и
- 2) изъ всякаго рода дозволенныхъ закономъ пожертвованій.

§ 8.

Для усиленія денежныхъ средствъ Общества предоставляется членамъ его устраивать Литературные вечера, контцерты и спектакли и. т. п. съ разрѣшенія каждый разъ на то мѣстнаго Полицейскаго Начальства и съ соблюденіемъ всѣхъ установленныхъ для того правилъ и распоряженій Правительства.

IV.

Управленіе дѣлами Общества.

§ 9.

Дѣлами Общества управляетъ комитетъ состоящій изъ четырехъ членовъ: Предсѣдателя, его Помощника, Писмоводителя и Кассира. Всѣ эти лица избираются Общимъ Собраніемъ членовъ по большинству голосовъ срокомъ на одинъ годъ и исполняютъ обязанности безъ возмездно.

§ 10.

Общество выбираетъ къ каждому члену комитета по одному замѣстителю, который на время болѣзни или въ другихъ случаяхъ исполняетъ его должность.

Примѣчаніе 1. Комитетъ имѣетъ постоянное пребываніе въ г. Валкѣ Лифляндской губерніи.

2. Лица, входящія въ составъ комитета, по истеченіи срока, на который они выбраны, могутъ быть избираемы вновь на занимаемыя ими должности.

IV.

Seltsi abinõud.

§ 7.

Seltsi abinõudeks on:

- 1) igaaastased liikmete maksud ja
- 2) kõiksugused seaduse teel lubatud priitahtlikud anded ehk kingitused.

§ 8.

Seltsi rahaliste abinõude kasvatamiseks võivad liikmed kirjanduslisi õhtuid kontserta ja näitemängusid toimetada ja etendada, — aga mitte muidu kui kohalise politsei valitsuse loaga ja riigivalitsuse poolt sellekohata antud seaduste ja äramääramiste tähelepänemise teel.

III.

Seltsi asjade talitamine.

§ 9.

Seltsi asju talitab toimefond, millel neli liiget on, nimelt: esimees, tema abiline, kirjatoimetaja ja kassahoidja. Kõiki neid liikmeid valib üleüldine seltsi liikmete koosolek healte enamusega ühe aasta peale, — oma kohuste täitmiste eest ei saa nad midagi maksu.

§ 10.

Peale selle valib selts igale liikmele ühe asemiku, kes haiguse ehk mõnel teisel korral tema kohuseid täidab.

T ü h. 1. Toimekonna alaline asupaik on Valga linnas, Kiiwi kubermangus.

T ü h. 2. Toimekonna liikmed võivad, kui nad oma aja ametis ära olnud, uuesti sellesse ametisse tagasi valitud saada, mida nad pidanud on.

§ 11.

Для разсмотрѣнія отчета комитета за истекшій годъ и изъ произведенныхъ имъ расходахъ и о состояніи суммъ Общества, избирается на каждый годъ по два Ревизора.

§ 12.

Выборъ членовъ комитета и Ревизоровъ производится Обществомъ закрытыми записками въ годовомъ Общемъ Собраніи. Избранными признаются тѣ, которые получаютъ наибольшее число голосовъ. Счетъ голосовъ производится Предсѣдателемъ въ самомъ Собраніи.

§ 13.

Засѣданія комитета считаются состоявшимися только при наличности всѣхъ четырехъ членовъ онаго. Засѣданія комитета назначаются Предсѣдателемъ, по мѣрѣ надобности.

§ 14.

Всѣ сношенія общества ведутся отъ имени Предсѣдателя и за скрѣпою Писмоводителя. Предсѣдателемъ-же даются Кассиру разрѣшенія на производство расходовъ. Засѣданіямъ комитета ведется журналъ, который подписывается всѣми членами комитета.

§ 15.

На обязанности комитета лежить:

- а) распредѣленіе занятій между членами Общества
- б) попеченіе объ имуществѣ Общества,
- в) приглашеніе членовъ Общества въ Общія Собранія,
- г) изысканіе средствъ къ достиженію определенной уставомъ цѣли Общества,
- д) наблюденіе за точнымъ исполненіемъ устава и

§ 11.

Toimekonna möödaläinud aasta kulude ja summade aruande läbiwaatamiseks walitakse iga aasta üks rewideerijat.

§ 12.

Toimekonna liikmete ja rewideerijate walimine sünnib finnistest sedelite läbi üleüldisel aastasel koosolekul. Walituteks arwatakse neid, kelle peale kõige-rohkem heali on langenud. Sealte lugemist toimetab esimees koosolekul.

§ 13.

Toimekonna istumist arwatakse ainult siis seaduslikeks, kui kõik tema neli liiget koos on. Toimekonna istumisi määrab esimees sedamööda, kui tarwis on.

§ 14.

Kõik seltsi toimetused sünniwad esimehe nimel ja kirjatoimetaja alla kirjutamisel. Esimees annab ka kassahoidjale kulude tasumiseks luba. Toimekonna istumised kirjutatakse protokollile, kuhu kõik toimekonna liikmed oma nimed alla kirjutawad.

§ 15.

Toimekonna kohused on :

- a) ükshikute tallituste ja tegewuste ärajaotamine seltsiliikmete wahel,
- b) seltsi wara eest hoolikandmine,
- d) seltsiliikmete kokkukutsumine üleüldisele koosolekule.
- e) nende abinõude ülesotsimine, mille läbi põhjuskirjas määratud seltsi eesmärgile wõib jõuda,
- g) sellejärele waatamine, et põhjuskirja täiesti täidetakse ja

е) представленіе Обществу Собранію отчета о дѣйствіяхъ Общества за истекшій годъ. О времени, мѣстѣ и предметахъ занятій всѣхъ Общихъ Собраній членовъ комитетъ Общества обязанъ доводить каждый разъ заблаговременно до свѣдѣнія Начальника мѣстной полиціи.

§ 16.

Предсѣдатель Общества руководитъ преніями въ Общихъ Собраніяхъ членовъ и наблюдаетъ за порядкомъ. Онъ имѣетъ право прекратить сужденія и въ случаѣ надобности закрыть засѣданія.

Примѣчаніе. Въ отсутствіи Предсѣдателя исполненіе его обязанностей возлагается на его замѣстителя.

§ 17.

Кассиръ принимаетъ подъ свою росписку всѣ денежныя суммы, производитъ расходы согласно смѣты, ежегодно утверждаемой Общимъ Собраніемъ членовъ и письменному разрѣшенію Предсѣдателя, скрѣпленному Письмоводителемъ подъ собственноручныя росписки получателей въ расходной книгѣ и составляетъ годовую отчетность.

§ 18.

Для записыванія прихода и расхода Общества Кассиромъ ведется шнуровая гнига; за цѣлость и сохранность денежныхъ суммъ и имущества Общества отвѣчаютъ всѣ члены Комитета.

§ 19.

Извлеченіе изъ отчетовъ Общества, по разсмотрѣніи и утвержденіи оныхъ Общимъ Собраніемъ, должно быть публикуемо во всеобщее свѣдѣніе, съ соблюденіемъ установленныхъ на сіе правилъ.

b) seltsi möödaläinud aasta tegemuste kohta käima aruande ettepanemine üleüldisele koosolekule. Seltsi liikmete üleüldise koosoleku ajast, kohast ja tööst peab toimefond igakord aegsaste kohalise politsei esimehele teada andma.

§ 16.

Seltsi esimees juhatab läbirääkimisi üleüldistel koosolekutel ja walwab korra järele. Tal on õigus waielustele otsa teha ja tarwilisel korral koosolekut lõpetada.

Tä h. Esimehe äraolemisel wõtab tema asemik ta kohuse täitmised oma peale.

§ 17.

Kassahoidja wõtab oma ülestähendamise alla kõik rahasummad, maksab kulud üleüldise koosoleku poolt igaaasta finnitatawa äraarwamise ja esimehe kirjalise luba järele, mis ühtlasi ka kirjatoimetaja poolt on allakirjutatud, rahasaajate oma käega wäljaandmise raamatusse kirjutatud kwitungide wastu wälja ja seadab aastase aruande kokku.

§ 18.

Seltsi tulu ja kulu üleskirjutamise jaoks on kassahoidja käes nõõriraamat; Seltsi rahasummade ja waranduse terweoleku ja alalhoidmise eest wastutawad kõik toimekonna liikmed.

§ 19.

Seltsi aruannete lühildased kokkuvõtted peawad peale selle kui üleüldine koosolek nad läbiwaadanud ja finnitanud, awalikult kuulutatud jaama, nõnda kuidas sellekohhta käidawad eeskirjad jeda nõuawad.

§ 20.

Къ годовому собранію Общества, за двѣ недѣли до дня Собранія, Кассиръ представляетъ комитету подробный отчетъ о суммахъ прихода и расхода за истекшій годъ вмѣстѣ съ кассовыми книгами и подлинными документами.

§ 21.

Комитетъ приготовивъ для Общаго Собранія отчетъ о дѣйствіяхъ своихъ за истекшій годъ, а также о произведенныхъ расходахъ и состояній суммъ Общества, передаетъ вмѣстѣ съ подлинными документами и прихода-расходною шнуровою книгою для разсмотрѣнія Ревизорамъ, которые производятъ провѣрку денежныхъ суммъ и сообщаютъ комитету свое заключеніе. Съ заключеніемъ Ревизоровъ и своимъ противъ оного объясненіемъ комитетъ представляетъ годовой отчетъ Общему Собранію.

§ 22.

Всѣ члены Общества имѣютъ право дѣлать заявленія обо всѣмъ, что они признаютъ полезнымъ для Общества и что соотвѣтствуетъ настоящему уставу, но не иначе, какъ чрезъ Комитетъ, который представляетъ оныя на разсмотрѣніе Общаго Собранія.

§ 23.

Рѣшенія Общаго Собранія постановляются простымъ большинствомъ⁷ голосозъ, за исключеніемъ вопросовъ, касающихся измѣненія устава Общества или прекращенія его дѣятельности, для чего требуется большинство не менѣе двухъ третей членовъ, явившихся въ Собраніе.

§ 24.

Въ Общемъ Собраніи закладывается общій годовой отчетъ о дѣйствіяхъ и состояніи Общества,

§ 20.

Kaks nädalat enne jeltji aastast koosolekut paneb kassahoidja täielise aruande möödaläinud aasta tulu ja kulu kohta ühes kassa raamatute ja alguspäraliste dokumentidega toimekonnale ette.

§ 21.

Peale selle kui toimekond üleüldise koosoleku jaoks täielise aruande oma tegewusest möödaläinud aastal ühes kulude ja alalolewate rahajummade aruandega walmis on teinud, annab ta selle ühes alguspäraliste dokumentide-, tulu ja kulu-nööriraamatuga rewideerijate kätte, kes rahajummad läbi waatawad ja oma sellekohase otsuse toimekonnale teada annawad. Ühes rewideerijate otsuse ja oma selle kohta käidawate seletustega paneb toimekond aasta aruande üleüldisele koosolekule ette.

§ 22

Kõigil jeltjiliikmetel on õigus kõige jeda awaldada, mis nad jeltji kasuks tunnewad hea olewat ja mis selle põhjuskirjaga kokku jünnib, aga mitte muidu, kui toimekonna läbi, kes awaldatud arwamised üleüldise koosolekule läbiwaatamiseks ette paneb.

§ 23.

Üleüldisele koosoleku otsused tehakse lihtja healtenamusega. Üksnes neis küsimustes, mis põhjuskirja muutmise, wõi jeltji tegewuse lõpetamise kohta käiwad, nõuetakse, et vähemalt kaks kolmandikku kõikidest koosolekule ilmunud liikmetest tahetawa ette wõtte poolt on.

§ 24.

Üleüldisele koosolekule pannakse ette aastane aruanne jeltji tegewusest ja seisusest, rewideerijate selle-

заключеніе по оному Ревизоровъ и объясненіе по оному комитета по всѣмъ текущимъ дѣламъ, а также жалобы лицъ, исключенныхъ изъ Общества; въ заключеніе производятся выборы должностныхъ лицъ Общества.

Примѣчаніе. Одобренный общимъ собраніемъ годовой отчетъ общества печатается въ Лифляндскихъ Губернскихъ Вѣдомостяхъ и представляется на русскомъ языкѣ (въ двухъ экземплярахъ) чрезъ посредство Лифлянскаго Губернатора въ Департаментъ Полиціи Министерства Внутреннихъ Дѣлъ. Равнымъ образомъ въ томъ же Департаментъ представляется и два экземпляра устава общества по отпечатаніи его.

§ 25.

Собраніе считается состоявшимся при наличности $\frac{1}{3}$ всѣхъ членовъ Общества. Въ случаѣ неприбытія установленнаго числа членовъ созывается, не ранѣе однако 14-ту дневнаго срока, новое Собраніе, которое и рѣшаетъ всѣ подлежащія обсужденію перваго Собранія вопросы окончательно, въ какомъ составѣ оно бы не собралось.

У.

Права Общества.

§ 26.

Общество состоитъ въ вѣдѣніи Министерства Внутреннихъ Дѣлъ.

§ 27.

Общество имѣетъ печать съ надписью: «Валкское Эстонское Общество Трезвости.»

§ 28.

Члены Общества снабжаются билетами, удостоверяющими принадлежность ихъ къ составу Общества.

kohane otsus ja toimekonna seletused selle juurde, kui ka kõikide seltsi asjade kohta, ja seltsiist väljahoidetud liikmete kaebused; lõpeks võetakse seltsi ametliste liikmete valimised ette.

T ä h. Üleüldise koosoleku poolest heaks arvatud aastane aruanne trükitakse Kiiwimaa kubermangu ajalehes ära ja pannakse Wene keeles (kahes eksemplaris) Kiiwimaa kuberneri läbi Siimiste asjade ministeriumi Politsei-Departemendile ette. Niisama saadetakse selle Departemendile ka kaks eksemplari sellest põhjuskirjast peale selle kuita trükitud saab.

§ 25.

Koosolekut arwatakse maksmaks, kui vähemalt $\frac{1}{3}$ kõigist seltsi liikmetest ilmunud on. Niisugusel korral, kui vähem kui $\frac{1}{3}$ liikmetest koosolekule tulnud, määratakse, — aga mitte warem kui 14 päewa pärast — uus koosolek, mis kõikidele esimesele koosolekule ette pandud küsimuste kohta lõppewa otsuse teeb, selle peale waatamata kui palju liikmeid koosolekust oja wõtmas on.

V.

Seltsi õigused.

§ 26.

Selts seisab Siimisteasjade Ministri walitsuse all.

§ 27.

Seltsil on pitsar pealkirjaga: „Walga Cesti Karskuse selts.“

§ 28.

Seltsiliikmetele muretsetakse liikmetähed kätte, mis tunnistawad, et nad tõesti seltsiliikmed on.

VI.

Закрытіе Общества.

§ 29.

Если по какимъ либо обстоятельствамъ Общество прекратитъ свои дѣйствія, то все принадлежащее ему имущество по опредѣленію Общаго Собранія, обращается на употребленіе, соответствующее цѣли Общества и одобренное Правительственной Властью, о чемъ комитетъ и доносить Господину Министру Внутреннихъ Дѣлъ чрезъ посредство Лифляндскаго Губернатора.

§ 30.

Независимо отъ представленнаго Губернаторамъ по закону (ст. 547. т. П. Св. Зак. Общ. Губ. Учрежд. изд. 1876 г.) права закрыть Общественныя Собранія при обнаруженіи въ нихъ чего либо противнаго Государственному порядку и нравственности, Губернаторъ можетъ закрыть Общество всегда, когда признаетъ это нужнымъ по дошедшимъ до него свѣдѣніямъ о безпорядкахъ или нарушеніяхъ сего устава.

Съ подлиннымъ вѣрно: За Управляющаго Канцелярію Лифляндскаго Губернатора,

Надворный Совѣтникъ Р. Корженевскій.

Свѣрять: Коллежскій Секретарь Вас. Рагоцкій.

VI.

Seltsi ärakaotamine.

§ 29.

Kui selts, olgu mis tahes asja pärast, oma tegevuse ära lõpetab, siis pruugitakse kõik tema pärast olem wara üleüldise koosoleku aramääramist mööda ühe seltsi eesmärgi kohalise ning Riigivalitsuse võimu poolest heaks kiidetud tarwe peale, millest toimefond Liivimaa Kuberneri läbi Sisemiste Asjade Ministri Herrale teadust annab.

§ 30.

Peale seaduse läbi kuberneridele antud õiguse (Seaduste kogu II jagu üleüld. kub. seadlused, 1876 aasta väljaanne, § 547) seltside kooskäimisi ära keelata, nii pea kui neis midagi riigi korra ning elukõlbuse wastalisi asju näha on, võib kuberner ka Seltsi iga tahes ära kaotada, kui ta jeda tema juurde jõudnud teatuste järele korratuste või põhjuskirja üleastumise pärast tarvilise tunneb olevat.

Algkirjaga ühtesündiw: Liivimaa kuberneri kantsleiwalitseja asemel Hoowinõunik **P. Korshenewsky.**

Läbiwaatanud: Kollegia Sekretär Was. K a g o z k y.

Est

A-15720

17

18

Stille Buchhaltung

§ 29

§ 30

Дозволено Цензурою, Дерптъ 11. Мая 1891 г.